

Quick scan Flora- en fauna bedrijventerrein Westerbroek- uitbreiding Grondbank Callex Noord BV

Tonckens Ecologie

12 januari 2021

**Quick scan Flora en Fauna uitbreiding grondbank
Callex Noord BV op het Bedrijventerrein Westerbroek**

TONCKENS ECOLOGIE
Oosterweg 127
9751 PE Haren
06 23040548
www.tonckens.nl

uitvoering veldwerk
en foto's : J. Tonckens

IN OPDRACHT VAN:
Madepolder Beheer BV
Hoofdweg 57
Kolham

12 januari 2021

Status: **definitief**

Inhoud

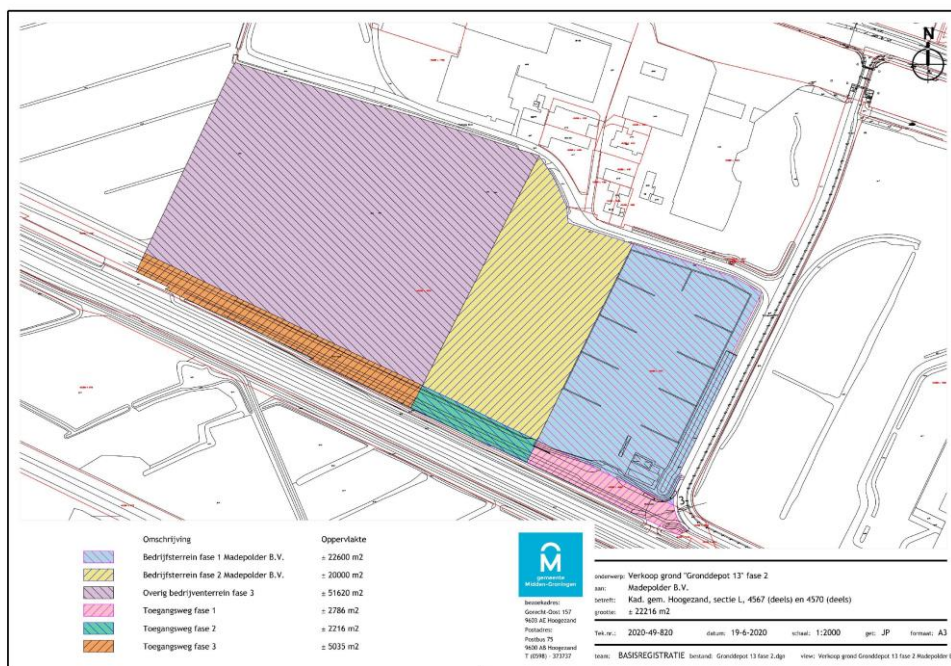
1	Inleiding	3
2	Inventarisatie	5
2.1	Het initiatief.....	5
2.2	Ligging en ruimtelijke plannen	5
2.3	Flora en fauna	7
3	Toetsing aan de natuurwetgeving	9
3.1	Effecten op beschermde soorten	9
3.2	Effecten op beschermde gebieden	10
4	Conclusies en aanbevelingen	11
5	Bronnen	12

1 Inleiding

Dit onderzoek bevat een quick scan beschermde flora en fauna van een terrein dat gebruikt wordt voor de opslag van grond aan de Energieweg te Westerbroek. In 2018 is het oostelijk deel van het terrein ter grootte van 2,2 ha ingericht ten behoeve van de Grondbank, voor opslag en bewerking van diverse rest- en grondstromen (blauw gearceerd). Er is een uitbreiding van het bedrijfsterrein voorzien van nog eens 2 hectare (geel gearceerd). Fase 3 wordt gebruikt voor de opslag van grond.

In 2018 is door Tonckens Ecologie een quick scan uitgevoerd ten behoeve van de 1^e fase. Het onderhavige onderzoek richt zich op fase 2 en 3.

Ten behoeve van de ontwikkeling van het terrein is het noodzakelijk de werkzaamheden te toetsen aan de bepalingen uit de Wet natuurbescherming, om er zeker van te kunnen zijn dat deze niet leiden tot eventuele schade aan beschermde flora en fauna of beschermde natuurgebieden.

Figuur 1 ligging een aanduiding van de verschillende fasen

Werkwijze Quick scan

Een quick scan flora en fauna bestaat uit een inspectie van de locatie en de omgeving. Het geheel wordt onderzocht op het voorkomen van beschermde planten en dieren door middel van het zoeken naar sporen, en het inschatten van de kans op het voorkomen van beschermde planten en dieren die op het moment van onderzoek niet zichtbaar zijn. Het opnemen van de aard en de toestand van de aanwezige biotopen speelt een belangrijke rol bij het bepalen van de mogelijke geschiktheid van het terrein voor beschermde soorten. De gegevens uit het veldbezoek kunnen indien noodzakelijk worden gecombineerd met een studie van bestaande gegevens en gebiedsbeschrijvingen. Doordat

van veel soorten de verspreiding in de provincie Groningen redelijk goed bekend is, is het mogelijk een inschatting te maken van de aanwezige soorten. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van verspreidingsatlassen en verspreidingskaarten die via internet zijn te raadplegen.

De quick scan leidt tot een lijst met zeker of mogelijk aanwezige beschermde soorten in de invloedssfeer van het plangebied. Op grond van de aard van de ingreep is het mogelijk een inschatting te maken van het optreden van schade, in de zin van het overtreden van verbodsbepalingen. Vervolgens is nagegaan of er vrijstellingen gelden voor de aanwezige soorten. Tot slot worden aanbevelingen gedaan voor het zoveel mogelijk beperken van schade. Indien er het vermoeden bestaat van de aanwezigheid van zwaarder beschermde soorten is nader onderzoek vereist om tot een onderbouwde ontheffingsaanvraag te komen.

Datum veldbezoek:
8 december 2020

2 Inventarisatie

2.1 Het initiatief

Een terrein ter grootte van 2 ha wordt toegevoegd aan het bedrijfsterrein van Madepolder beheer bv, (fase 2, zie figuur 1). Dit gedeelte wordt momenteel gebruikt ten behoeve van grondopslag.

Het terrein wordt ten behoeve van uitbreiding van de activiteiten voorzien van verharding. De bedrijfsactiviteiten zullen hier net als op fase 1 bestaan uit de opslag en bewerking van grond en grondachtige materialen. Voor de werkzaamheden wordt gebruik gemaakt van een shovel, graafmachine en incidenteel een puinbreker. Voor de aan- en afvoer zal gebruik worden gemaakt van vrachtwagens. De ingang is aan de spoorzijde gesitueerd. De bedrijfstijden op de locatie zullen liggen tussen 06.00u en 18.00u. Er vinden geen nachtelijke activiteiten plaats. Er worden geen lichtmasten aangebracht.

Fase 3, ter grootte van 5 ha wordt gebruikt voor de opslag van grond afkomstig van de Grondbank Callex Noord BV, hier vinden ten opzichte van de huidige situatie geen inrichtingsmaatregelen plaats.

2.2 Ligging en ruimtelijke plannen

Het terrein is gelegen aan de Glasvezel en wordt begrensd door de Energieweg in het oosten, de spoorlijn Groningen-Hoogezand in het zuiden en het bedrijventerrein aan het Winschoterdiep in het noorden. Het maakt deel uit van een gebied dat is opgenomen in het bestemmingsplan bedrijventerrein Hoogezand-West. Ten zuiden van de spoorlijn bevindt zich het Natura 2000 Zuidlaardermeergebied.

Het Natuurbeheerplan van de provincie Groningen geeft voor de te ontwikkelen locatie geen natuurdoelen aan. In figuur 2 is een uitsnede van de kaart behorende bij Natuurbeheerplan van de provincie Groningen weergegeven. De ingekleurde onderdelen maken deel uit van het Nationaal Natuurnetwerk NNN. Het gedeelte ten zuiden van het spoor is Natura 2000 gebied.

Figuur 2 Uitsnede natuurbeerplan provincie Groningen. De ingekleurde delen maken deel uit van het Nationaal Natuurnetwerk Nederland (NNN). Ten zuiden van de spoorlijn ligt het Natura 2000 gebied Zuidlaardermeergebied.

De instandhoudingsdoelstellingen voor het Natura 2000 gebied zijn beschreven in het aanwijzingsbesluit Zuidlaardermeergebied.

Er zijn instandhoudingsdoelstellingen geformuleerd voor de volgende soorten

vissen

- Grote modderkruiper (*Misgurnus fossilis*)

Vogelsoorten (broedvogels)

- Roerdomp (*Botaurus stellaris*)
- Porseleinhoen (*Porzana porzana*)
- Rietzanger (*Acrocephalus schoenobaenus*)

Vogelsoorten (niet broedvogels)

- Toendrarietgans (*Anser fabalis* ssp. *rossicus*)
- Kolgans (*Anser albifrons*)
- Smient (*Anas penelope*)
- Slobeend (*Anas clypeata*)
- Kleine zwaan (*Cygnus bewickii* (*Cygnus columbianus bewickii*))

2.3 Flora en fauna

terreinbeschrijving

Fase 1 is ingericht in 2019. Fase 2 en 3 liggen momenteel braak en doen dienst als gronddepot. Er heeft daardoor al verstoring plaatsgevonden, voorheen bestond het gebied uit grasland. Sinds enkele jaren ligt het terrein braak waardoor zich een spontane ruigte heeft gevormd. Het grootste deel van het terrein bestaat uit een hoog opschietende ruigte. Door het gedeelte gelegen in fase 3 loopt een half verhard pad met aan weerszijden een sloot. Het grasland ten westen daarvan is doorsneden met 's zomers droogvallende greppels.

Momenteel wordt het terrein al gebruikt voor de opslag van grond.

Figuur 3   overzicht van het in te richten terrein

flora

Het terrein is ruig begroeid met fors opschietende grassen en kruiden. De begroeiing wordt gedomineerd door riet, rietgras, en plaatselijk lisdodde op plaatsen waar in de winter water blijft staan.

Er zijn hopen grond aanwezig van diverse samenstelling. Deze zijn weer begroeid geraakt met kruiden die kiemen op de kale, vochtige bodem. Plantensoorten die algemeen aanwezig zijn, zijn bijvoorbeeld blaartrekkende boterbloem, mannagras, fioringras, riet, kruipende boterbloem en bijvoet. Op de gestorte grond kiemen diverse onkruiden zoals zwarte mosterd.

Beschermde flora is niet aangetroffen en wordt ook niet verwacht.

Vogels

Tijdens het veldbezoek werden geen vogels waargenomen. Bomen zijn niet aanwezig op het terrein waardoor het voorkomen van jaarrond beschermde nesten is uitgesloten. Het is bekend dat oeverwaluwen zich kunnen vestigen op gronddepots. Momenteel zijn deze niet aanwezig maar onverwachte vestiging is mogelijk. Ook grasmus en bosrietzanger zouden zich op het terrein kunnen vestigen.

Amfibieën en Vissen

De sloot langs het spoor en de sloot aan de noordzijde van het gebied is mogelijk voortplantingsplaats van amfibieën zoals groene kikker en gewone pad. Het voorkomen van vis is niet onderzocht. Grote modderkruiper is een beschermde vissoort van verlande en modderige sloten. De Nationale Database Flora en Fauna (NDDF) bevat geen waarnemingen van deze soort in de omgeving van het plangebied zodat het voorkomen van deze soort uitgesloten kan worden. Hiervoor is de website Telmee (www.telmee.nl) geraadpleegd voor de periode 1990-2020. Ook van poelkikker, een streng beschermde amfibieënsoort zijn geen waarnemingen bekend in de NDDF. Het voorkomen van heikikker is wel bekend uit de omgeving maar deze soort wordt in de sloten aan de randen van het plangebied niet verwacht op grond van de biotoopvoorkeur van deze soort. De sloten en greppels in het terrein vallen zomers droog en bevatten geen overstaande vegetatie.

- Middelste groene kikker
- Gewone pad

Zoogdieren

In de berm van het pad lang het spoor waren in 2018 enkele konijnenholen aanwezig. Deze zijn nu verdwenen. Tussen de grondhopen zijn sporen van reeën waargenomen. Overige zoogdieren zullen door het intensieve gebruik en de regelmatige grondverplaatsingen weinig van het terrein gebruik maken. Het is niet uitgesloten dat algemene soorten muizen van het terrein gebruik maken zoals bosmuis of gewone bosspitsmuis. Het voorkomen van waterspitsmuis wordt niet aannemelijk geacht doordat de sloten jaarlijks geschoond worden en vegetaties met waterplanten ontbreken (figuur 4).

- Ree
- Bosmuis
- Gewone bosspitsmuis

3 Toetsing aan de natuurwetgeving

3.1 Effecten op beschermde soorten

Door de inrichting van het terrein gaan geen bijzondere natuurwaarden verloren en worden geen beschermde soorten geschaad. In de huidige situatie is er al veel verstoring en zijn de oorspronkelijke elementen zoals een bomenrij met schrale berm langs de spoorstoot al verdwenen. Het huidige gebruik biedt geen ruimte meer voor beschermde flora en fauna.

Op het terrein zijn nog enkele elementen aanwezig waar zich dieren op kunnen houden, dit zijn de sloten parallel aan de onverharde weg en enkele greppels in het voormalige grasland. Bij het dempen van deze sloot kunnen amfibieën die hier in leven geschaad worden. Op en tussen de depots kunnen algemene soorten verwacht zoals bosmuis en gewone veldspitsmuis en ree. Zwaar beschermde soorten zijn niet aangetroffen en worden niet verwacht. Er moet rekening gehouden worden met de vestiging van broedvogels als oeverzwaluw, grasmus en bosrietzanger.

Voor de mogelijk aanwezige soorten amfibieën en zoogdieren geldt een vrijstelling bij ruimtelijke ingrepen op grond van de Verordening natuurbescherming provincie Groningen. We moet de gebruikelijke zorgplicht in acht genomen worden. Voor broedvogels gelden geen vrijstellingen.

Figuur 4 Sloot langs onverhard pad met mogelijk amfibieën

3.2 Effecten op beschermde gebieden

Het plangebied grenst in het zuiden aan het Natura 2000 gebied Zuidlaardermeer. De begrenzing van dit gebied wordt gevormd door de spoorlijn. Voor het gebied gelden instandhoudingsdoelstellingen ten aanzien van vogels. Inrichting en of gebruik van het plangebied mogen geen significant negatieve effecten veroorzaken op de soorten waarvoor het Zuidlaardermeergebied is aangewezen. Mogelijke negatieve effecten zijn denkbaar als gevolg van verstoring door licht of geluid.

Het bedrijventerrein is gelegen nabij het deelgebied Westerbroekstermadepolder. Dit gebied is van betekenis voor moerasvogels en als slaapplaats en foerageergebied voor ganzen. Mogelijk versturende effecten kunnen optreden als gevolg van verkeersbewegingen of als gevolg van industriële activiteiten (licht, geluid, chemische effecten). In het beheerplan zijn verschillende vormen van verstoring getoetst op mogelijke effecten. Het beheerplan geeft aan dat verstoring door spoorweg- en wegverkeer door de ligging van de huidige leefgebieden van Roerdomp, Porseleinhoen en Rietzanger niet aan de orde is (pag 148 beheerplan Zuidlaardermeergebied).

Verstoring door spoorweg- en wegverkeer voor wat betreft de huidige foerageergebieden van Kleine zwaan, Toendrarietgans, Kolgans en Smient is door hun huidige ligging niet aan de orde. De belangrijkste foerageergebieden liggen buiten de invloedssfeer van deze vormen van verkeer.

Het beheerplan geeft aan dat verstoring van het leefgebied van de aangewezen vogelsoorten door industrie niet is te verwachten, gezien de afstand tot het huidige en potentieel leefgebied. De versturende invloed van industriële bedrijvigheid wordt niet hoog ingeschat, waardoor er geen aanleiding is te veronderstellen dat eventueel negatief effect significant zal zijn (pag 165 beheerplan Zuidlaardermeergebied). De huidige spoorlijn en de bestaande bedrijvigheid op het bedrijventerrein Westerbroek resulteert reeds in een verstoorde zone in de Westerbroekstermadepolder. Deze verstoringzone is opgenomen in het beheerplan Zuidlaardermeergebied. De voorgenomen ontwikkeling van het grond verwerkende bedrijf blijft beperkt tot deze bestaande verstoringzone (overzichtskaart 15 bij het beheerplan).

Het Natura 2000 gebied Zuidlaardermeer is niet stikstofgevoelig. Effecten van stikstofuitstoot door het project zijn daarom niet te verwachten.

4 Conclusies en aanbevelingen

Maatregelen om schade zo veel mogelijk te voorkomen

Bij het inrichten van het terrein dient de zorgplicht ten aanzien van inheemse wilde flora en fauna in acht genomen te worden. Dit betekent dat het werk op zodanige wijze uitgevoerd wordt dat schade aan flora en fauna zoveel mogelijk wordt voorkomen.

Concreet gaat het om de volgende maatregelen:

- Dempen van sloten en greppels in één richting zodanig dat eventueel aanwezige amfibieën kunnen vluchten.
- Om vestiging van oeverzwaluwen in de gronddepots te voorkomen kunnen de depots afgeschuind worden. Dit verkleint de kans op vestiging van kolonies.
- Indien in het broedseizoen wordt gewerkt is een controle vooraf op de aanwezigheid van broedende vogels aanbevolen.

Indien het bouwrijp maken van het terrein voor 15 maart of na 15 augustus wordt uitgevoerd, leidt het werk niet tot overtredingen van verbodsbepalingen die betrekking hebben op broedvogels. Tijdens de broedtijd is het noodzakelijk alert te zijn op de aanwezigheid van broedende vogels. Nestbouw of broedende vogels mogen worden verstoord en de werkzaamheden moeten hierop zo nodig worden aangepast. Voor de overige aanwezige soorten (zoogdieren, amfibieën) geldt een vrijstelling bij ruimtelijke ingrepen op grond van de Provinciale verordening natuurbescherming. Zolang bovengenoemde richtlijnen ten aanzien van het dempen van sloten en greppels en broedende vogels worden opgevolgd worden verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming niet overtreden.

Natura 2000 gebied Zuidlaardermeer

De toetsingen van bestaand en toekomstig gebruik in het beheerplan Zuidlaardermeergebied geven geen aanleiding om te veronderstellen dat de ontwikkeling van het beoogde deel van het bedrijventerrein Westerbroek negatieve effecten zal hebben op het de natuurwaarden in de Westerbroekstermadepolder.

5 Bronnen

Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, 2017. Natura 2000 beheerplan Zuidlaardermeergebied. Definitief beheerplan. A&W rapport 2118

Brouwer, T., B. Crombaghs, A. Dijkstra, A.J. Scheper, P.P. Schollemma. 2008. Vissenatlas Groningen Drenthe. Uitgeverij Profiel. Bedum.

Centraal Bureau voor de Statistiek. Register Biodiversiteit, CD-rom; Bio Base 1997. Voorburg.

Meijden, R. van der. 2005. Heukels' Flora van Nederland. 23^e druk. Wolters Noordhof Groningen.

Ministerie van Economische zaken. Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Ministerie van EZ. Den Haag.

Provincie Groningen, 2015. Natuurbeheerplan provincie Groningen. Vastgesteld door Gedeputeerde Staten op 14 april 2015

Provincie Groningen, 2017. Verordening natuurbescherming provincie Groningen. Ontwerp

Tonckens, J. 2018. Quick scan Flora- en fauna aanleg grondbank op het bedrijventerrein Westerbroek. Tonckens Ecologie. Haren. In opdracht van Madepolder Beheer BV. Kolham

Internet

Stichting Reptielen, Amfibieën en Vissen Onderzoek Nederland. www.ravon.nl.

Ministerie van LNV. Natuurwetgeving. Te raadplegen via www.rijksoverheid.nl

Verspreidingsatlas. www.verspreidingsatlas.nl

Nationale Database Flora en Fauna (NDDF) www.telmee.nl

Bijlage 1

De Wet Natuurbescherming in het kort

Op 1 januari 2017 is de Wet Natuurbescherming in werking getreden. In deze wet zijn de Flora- en Faunawet, de Natuurbeschermingswet de de Boswet met elkaar geïntegreerd. In de wet is bepaald dat een ieder voldoende zorg in acht dient te nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Dit houdt in dat iedereen die redelijkerwijs weet of kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor Natura 2000 gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe omgeving veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten dan wel naar redelijkheid alle maatregelen te nemen om die gevolgen te voorkomen of deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken (Art. 1.11, het 'zorgplichtartikel').

De Wet Natuur bevat tevens een aantal verbodsbepalingen. De verbodsbepalingen die samenhangen met ruimtelijke projecten, plannen en ingrepen zijn opgenomen in artikel 3.1 (betreffende soorten van de Vogelrichtlijn), artikel 3.5 (betreffende soorten van de Habitatrichtlijn) en artikel 3.10 (overige soorten). Wanneer plannen worden ontwikkeld voor ruimtelijke ingrepen of voornemens ontstaan om werkzaamheden uit te voeren, dient vooraf te worden beoordeeld of er mogelijke nadelige consequenties voor beschermde inheemse soorten zijn. In beginsel is daarvoor de initiatiefnemer zelf verantwoordelijk. De bescherming van Natura 2000 is geregeld in hoofdstuk 2 van de wet.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Artikel 3.1

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Alle van nature in het wild levende vogels vallen onder de werking van dit artikel.

Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

Artikel 3.5

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.

2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Hieronder vallen een tweetal weekdieren (Bataafse stroommossel, Platte schijfhoorn), vier soorten kevers, zeven soorten libellen (gaffellibel, gevlekte witsnuitlibel, groene glazenmaker, noordse winterjuffer, oostelijke witsnuitlibel, rivierrombout en sierlijke witsnuitlibel), een zestal vindersoorten (donker pimpernelblauwtje, grote vuurvinder, pimpernelblauwtje, teunisbloempijlstaart, tijmblauwtje en zilverstreephooibeestje), houting en steur, alle amfibieën behalve groene kikker, meerkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander, drie soorten reptielen (gladde slang, muurhagedis en zandhagedis), alle soorten vleermuizen en zoogdieren als bever, hamster, hazelmuis, noordse woelmuis, otter, wilde kat, lynx plus een aantal zeezoogdieren, en vier plantensoorten (drijvend waterweegbree, groenknolorchis, kruipend moerasscherm en zomerschroeforchis)

Beschermingsregime overige soorten

Artikel 3.10

Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:

- a) in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
- b) de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
- c) vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Onderdeel A (behorende bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel a)

Zoogdieren: Aardmuis, Boommarter, Bosmuis, Bunzing, Damhert, Das, Dwergmuis, Dwergspitsmuis, Edelhert, Eekhoorn, Egel, Eikelmuis, Gewone bosspitsmuis, Gewone zeehond, Grote bosmuis, Grijs zeehond, Haas, Hermelijn, Huisspitsmuis, Konijn, Molmuis, Ondergrondse woelmuis, Ree, Rosse woelmuis, Steenmarter, Tweekleurige bosspitsmuis, Veldmuis, Veldspitsmuis, Vos, Waterspitsmuis, Wezel, Wild zwijn, Woelrat, Amfibieën, Alpenwatersalamander, Bruine kikker, Gewone pad, Kleine watersalamander, Meerkikker, Middelste groene kikker, Vinpootsalamander, Vuursalamander, Reptielen Adder, Hazelworm, Levendbarende hagedis, Ringslang, Vissen Beekdonderpad, Beekprik, Elrits, Europese rivierkreeft, Gestippelde alver, Grote modderkruiper, Kwabaal, Dagvlinders Aardbeivlinder, Bosparemoervlinder, Bruin dikkopje, Bruine eikenpage, Donker pimpernelblauwtje, Duinparemoervlinder, Gentiaanblauwtje, Grote paremoervlinder, Grote vos, Grote vuurvinder, Grote weerschijnvlinder, Iepenpage, Kleine heivlinder, Kleine ijsvogelvlinder, Kommavlinder, Pimpernelblauwtje, Sleetdoornpage, Spiegeldikkopje, Veenbesblauwtje, Veenbesparemoervlinder, Veenhooibeestje, Veldparemoervlinder, Zilveren maan Libellen Beekrombout, Bosbeekjuffer, Donkere waterjuffer, Gevlekte glanslibel, Gewone bronlibel, Hoogveenglanslibel, Kempense heidelibel, Speerwaterjuffer, Kevers Vliegend hert

Onderdeel B (behorende bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel c)

Akkerboterbloem, Akkerdoornzaad, Akkerogentroost, Beklierde ogentroost, Berggamander, Bergnachtorchis, Blaasvaren, Blauw guichelheil, Bokkenorchis, Bosboterbloem, Bosdravik, Brave hendrik, Brede wolfsmelk, Breed wollegras, Bruinrode wespenorchis, Dennenorchis, Dreps, Echte gamander, Franjementiaan, Geelgroene wespenorchis, Geplooid vrouwenman-

tel, Getande veldsla, Gevlekt zonneroosje, Glad biggenkruid, Gladde zegge, Groene nachtorchis, Groensteel, Groot spiegelklokje, Grote bosaardbei, Grote leeuwenklauw, Honingorchis, Kalkbiterbloem, Kalketrip, Karthuiszand, Karwijselie, Kleine ereprijs, Kleine Schorseneer, Kleine wolfsmelk, Kluwenklokje, Knollathyrus, Knolspirea, Korensla, Kranskarwij, Kruip-tijm, Lange zonnedaauw, Liggende ereprijs, Moerasgamander, Muurbloem, Naakte lathyrus, Naaldenkervel, Pijlscheefkalk, Roggelelie, Rood peperboompje, Rozenkransje, Ruw pazelzaad, Scherpkruid, Schubvaren, Schubzegge, Smalle raai, Spits havikskruid, Steenbraam, Stijve wolfsmelk, Stofzaad, Tengere distel, Tengere veldmuur, Trosgamander, Veenbloembies, Vliegenorchis, Vroege ereprijs, Wilde averuit, Wilde ridderspoor, Wilde weide, Wolfskers, Zandwolfsmelk, Zinkviooltje, Zweedse kornoelje

Ontheffing en vrijstellingen

De wet biedt in artikel 3.3 en 3.8 de mogelijkheid om ontheffing aan te vragen voor overtreding van de verboden uit artikel 3.1 (vogels), 3.5 (soorten van de Habitatrictlijn) en 3.10 (overige soorten). Vergunningen worden uitsluitend verleend door Gedeputeerde staten. Daarnaast kan Provinciale staten door middel van een verordening vrijstelling verlenen voor aangewezen soorten.

Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

- a) er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- b) een bij wet genoemd belang,
- c) de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.

Wettelijke belangen

Wettelijk belangen die betrekking hebben op vogels en soorten van de Habitatrictlijn houden verband met belangen van volksgezondheid, openbare veiligheid en veiligheid voor het luchtverkeer, groot openbaar belang, ter voorkoming van schade aan gewassen, vee, visserij, bossen of wateren en andere vormen van eigendom, of ter bescherming van flora en fauna en natuurlijke habitats en belangen van onderwijs of onderzoek.

Voor de overige soorten gelden aanvullende belangen die een ontheffing of vrijstelling mogelijk maken: in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling, ter voorkoming van schade of overlast, ter beperking van de populatieomvang, ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van dieren, bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw, vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer, in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of in het algemeen belang

Beschermingsregime Natura 2000 gebieden

Het is verboden zonder vergunning van gedeputeerde staten projecten te realiseren of andere handelingen te verrichten die gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor een Natura 2000-gebied de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kunnen verslechteren of een significant verstoring effect kunnen hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen (artikel 2.7).